

Causa byzantologie aneb závistivci jsou všude a úspěch se neodpouští

From: "Vladimír Vavřínek" <Vladimir.Vavrinek@seznam.cz>
To: <havlikova@slu.cas.cz>
Cc: "Petr Balcarek" <petrmanuela@hotmail.com>; <drbal@slu.cas.cz>;
<jancarkova@slu.cas.cz>; <byzarch@mujmejil.cz>; <mkulhanko@mail.cz>;
<katerina.loudova@phil.muni.cz>; <sarkissian@ics.cas.cz>;
<skrejpek@prf.cuni.cz>; <ulbrechtova@slu.cas.cz>; <cermakva@slu.cas.cz>
Sent: Tuesday, April 26, 2011 9:25 PM
Subject: ČNBK

PhDr. Lubomíra Havlíková, CSc.
předsedkyně Českého národního
byzantologického komitétu
Slovanský ústav AV ČR, Praha 1

26. dubna 2011

Vážená paní předsedkyně,
dnes jste mně sdělila, že jako zvolený čestný člen Českého národního byzantologického komitétu nemám právo zúčastňovat se jeho řádných zasedání a že jediný nárok, který z této čestné funkce vyplývá, je možnost navštěvovat jako kdokoli jiný veřejné přednášky, které ČNBK bude pořádat. Vaše sdělení, které je v tak příkrém rozporu nejen s běžnou obecnou uzancí, ale konkrétně i s dosavadní praxí ČNBK mne velmi překvapilo. Jako bývalá tajemnice ČNBK musíte vědět, že jsme na naše schůze pravidelně zvali naši čestnou členku paní prof. PhDr. Růženu Dostálovou, CSc. a že se jich také většinou zúčastňovala. Jsem si vědom toho, že tato praxe nebyla nijak zvláště zakotvena v Organizačním řádu ČNBK. Když jsme jej ale, s Vaší spoluprácí, před léty formulovali, nenapadlo mne vůbec, že by taková samozřejmost v něm měla být specificky uvedena. Dnes vidím, že toto nedopatření byla chyba. Nechci jistě nijak zpochybňovat Vaše právo zavádět do ustálených pořádků nějaké změny či navrhnout Radě pro mezinárodní styky AV ČR úpravy či doplňky dosavadního Organizačního řádu, udivilo mne však, že tak činíte zcela suverénně jen vlastním rozhodnutím bez jakéhokoli projednání v Komitétu. To však neznamená, že bych se chtěl jakkoli vnučovat; k tomu necítím sebemenší potřebu.

Byl jsem čtyřicet let členem Českého národního byzantologického komitétu, od roku 1992 jsem byl jeho předsedou; čtyřikrát jsem ČNBK a tím i českou byzantologii reprezentoval na mezinárodních byzantologických kongresech - roku 1986 ve Washingtonu, D.C., roku 1996 v Kodani, roku 2001 v Paříži, roku 2006 v Londýně. Když jsem v lednu tr. rezignoval na funkci předsedy ČNBK a byl jsem některými mladými kolegy navržen ke zvolení jeho čestným členem, přijal jsem to jako poctu a uznání mé dosavadní činnosti. Ovšem "čestné členství" ve Vaší interpretaci chápu spíše jako výsměch než jako poctu, a proto se ho - aspoň po dobu Vašeho předsednictví - vzdávám.

Doufám, že kolegyně a kolegové, kteří mne na zvolení čestným členem navrhli a pak také velkou většinou hlasů zvolili, pochopí, že to nijak neznamená pohrdnutí jejich dobrou vůlí a jejich uznáním, jichž si i nadále velice vážím.

PhDr. Vladimír Vavřínek, CSc.
emer. vědecký pracovník SLÚ AV ČR

PS. Tento dopis posílám na vědomí ostatním členům ČNBK a vedení SLÚ

Od: havlikova@slu.cas.cz

Datum: 27. dubna 2011 11:27

Komu: vavrinek@slu.cas.cz

Kopie: "Petr Balcárek" <petrmanuela@hotmail.com>;<drbal@slu.cas.cz>;
<jancarkova@slu.cas.cz>;<byzarch@mujmej1.cz>;<mkulhanko@mail.cz>;
<katerina.loudova@phil.muni.cz>;<sarkissian@ics.cas.cz>;
<skrejpek@prf.cuni.cz>;<ulbrechtova@slu.cas.cz>;<cermakva@slu.cas.cz>

Předmět: Re: ČNBK

PhDr. Vladimír Vavřínek, CSc.
emer. vědecký pracovník SLÚ AV ČR

Vážený pane doktore,
děkuji Vám za dopis a ráda bych se vyjádřila k některým Vaším dezinterpretacím. Když jste při odchodu z pracoviště bez zaklepání vešel do mé pracovny s dotazem, zda bude zasedání ČNBK dopoledne nebo odpoledne a kdy tedy máte přijít, sdělila jsem Vám, že zasedání ČNBK bude po přednášce dr. Balcárka a že půjde o pracovní schůzku nového vedení ČNBK. O Vašem právu či neprávě zúčastňovat se řádných zasedání ČNBK jsem nikterak nehovořila, pouze jsem Vám sdělila, že jste zván na přednášky a můžete se zúčastňovat rozšířeného zasedání ČNBK, které se konává, jak sám dobře víte, v lednu každého roku a na němž se schvaluje Výroční zpráva o činnosti ČNBK za uplynulý rok. Pokud vzpomínáte v této souvislosti paní prof. R. Dostálovou, dlouholetou a zasloužilou čestnou členku ČNBK a předtím jeho předsedkyni, byla to právě tato rozšířená zasedání ČNBK, která se konávala po předchozí přednášce, na něž byla paní profesorka zvána a jichž se pravidelně zúčastňovala. Pracovních schůzek ČNBK, na nichž se scházeli většinou interní členové Komitétu a které se konaly pod Vaším vedením, se paní profesorka Dostálová, jak jistě všichni zainteresovaní dobře ví, nezúčastňovala. Nezavádím, tedy "nějaké změny do ustálených pořádků", jak se mi to snažíte podsunout. Ostatně navíc, jak jste sám podotkl, "tato praxe", tj. účast čestných členů na všech zasedáních Komitétu, "nebyla nijak zvláště zakotvena v Organizačním řádu ČNBK".

Když jste se stal v roce 1992 po paní profesorce Dostálové předsedou ČNBK, nevzpomínám si, že by pod Vaším vedením v letech 1992-2002 pořádal ČNBK, sídlící v SLÚAV ČR, pravidelné schůzky nebo přednášky, kromě několika

příležitostných při návštěvě zahraničního hosta. Pravidelná však byla, jak jste níže uvedl, Vaše prezentace na mezinárodních byzantologických kongresech a účast na mezikongresových zasedáních. O tehdejší činnosti Komitétu svědčí také skutečnost, že jsem, když jsem v roce 2003 začala pracovat pod Vaším vedením jako tajemnice ČNBK, nedostala žádný materiál a nepřevzala od Vás žádný archiv, v němž by byla zaznamenána předchozí činnost Komitétu. Veškerý archivní materiál z jeho činnosti, který má ČNBK k dispozici, se datuje až od roku 2003, kdy jsem ho začala jako tajemnice Komitétu shromažďovat a pořádat. Pokud jde o pravidelné setkávání členů ČNBK a příznivců oboru byzantologie na přednáškách a rozšířených zasedáních ČNBK, které jsem organizačně zajišťovala a jejichž agendu jsem připravovala, datuje se tato pravidelná činnost od znovuoobnovení vydávání mezinárodního časopisu Byzantinoslavica, který jste po ročníku 60, 1999 suspendoval, tedy až od roku 2003. Nevzpomínám si rovněž, že by se ve Vašem funkčním období v letech 1992-2010 konalo nějaké volební zasedání ČNBK a volby nového Komitétu, jehož funkční období je zpravidla 5 let a jako takové bylo také zakotveno v Organizačním řádu ČNBK.

Nebyla jsem sice mezi těmi, kteří Vás za Vaše čtyřicetileté členství v ČNBK a jeho téměř dvacetileté vedení navrhli za čestného člena ČNBK, ale respektovala jsem Vaše zvolení. Jako čestný člen jste uveden nejen na webovských stránkách AV ČR, týkajících se mezinárodních komitétů, kam jsem nové složení poslala, ale také na webovských stránkách ČNBK, které jsem stejně jako webovské stránky časopisu Byzantinoslavica připravila a které jsou umístěny na webovských stránkách SLÚ a rovněž jsem o novém složení ČNBK, včetně jeho dvou čestných členů, informovala tajemníka AIEB, prof. Chrysose. Skutečnost, že chápete "mou interpretaci" Vašeho "čestného členství" jako výsměch, a nikoliv jako poctu, je Vaš subjektivní dojem. Vaše rozhodnutí vzdát se na protest demonstrativně "čestného členství" v ČNBK, které je stejně jako řádné členství dobrovolné, považuji za neuvážlivé, ale, pokud na něm budete trvat, budu Vaše vlastní osobní rozhodnutí respektovat.

Se srdečným pozdravem
Lubomíra Havlíková,
předsedkyně ČNBK
27/04/2011

P.S. Vzhledem k tomu, že jste svou korespondenci adresoval nejen členům ČNBK, ale také vedení SLÚ, dovoluji si učinit totéž.

From: [Vaclav CERMAK](#)

To: yavrinek@slu.cas.cz ;[HAVLIKOVA Lubomira](#)

Cc: [Helena ULBRECHTOVA](#)

Sent: Thursday, April 28, 2011 4:24 PM

Subject: K Vaším e-mailům

Vážená paní kolegyně, vážený pane kolego,
po přečtení Vašich e-mailů nevycházím z údivu a **důrazně Vás žádám**, abyste **s okamžitou platností přestali** se zvoleným způsobem komunikace, který je naprosto nevhodný a kontraproduktivní. Nebudu Vás v této souvislosti rozsuzovat a nezajímají mne při tom argumenty ani jedné ani druhé strany. Dokonce bych ještě byl ochoten pochopit, že si dopisy tohoto typu vyměňujete jen mezi sebou. Je ale **nepřípustné**, abyste je rozesílali ostatním členům či nečlenům ČNBK z poštovního serveru SLÚ, neboť tímto jednáním **poškozujete** před odbornou veřejností mimo SLÚ nejen sami sebe, byzantologii zde pěstovanou, ale ústav jako celek. Uvědomte si, prosím, že tímto jednáním **odhalujete** slabiny byzantologie u nás v ústavu, tj. **své slabiny**? Měla-li by se tato situace ještě někdy v budoucnu opakovat, budu nucen požádat ředitelku o povolení monitorovat obsah Vámi odesílaných e-mailů, zvážit setrvání ČNBK při SLÚ, případně přehodnotit, zda má v SLÚ vůbec smysl byzantologii za těchto podmínek nadále podporovat a pěstovat, přestože si Vaši práce jinak velice vážím. Uvědomte si prosím, že **systematicky oslabovaná byzantologie** může vést v rámci oddělení jedině k většímu posilování paleoslovenistiky, z hlediska SLÚ pak též k posilování jiných oborů, než je byzantologie. Tímto považujte diskusi k této problematice za uzavřenou a žádám Vás o dodržování pravidel.

S pozdravem

Václav

From: [HAVLIKOVA Lubomira](#)

To: [Vaclav CERMAK](#)

Sent: Friday, April 29, 2011 9:57 AM

Subject: Re: K Vaším e-mailům

Milý kolego,
děkuji za Tvé moudré rozhodnutí. Na okraj bych pouze dodala, že jsem tuto korespondenci nevyvolala a jenom jsem se bránila nařčení stejnými prostředky, jaké použil dr. Vavřínek.
Srdečně,
Lubomíra Havlíková

Praha, 2. května 2011

Milý kolego Václave,
protože jsem koncem minulého týdne připravovala a organizačně zajišťovala schůzku redakční rady časopisu Byzantinoslavica, zasedání ČNBK a

přednášku dr. Balcárka, neměla jsem čas, abych se k Tvému dopisu z 28. dubna vyjádřila podrobněji.

Souhlasím s Tvým zastavením kontraproduktivní komunikace, jak jsem Ti již krátce napsala. Víím, že dr. Vavřínkovi vděčíš za mnohé. Proto nejsi mnohdy objektivní, a proto bych si dovolila se k Tvému dopisu vyjádřit, upřesnit některá fakta a uvést Tě, jak se říká, „do obrazu“.

Za mého vedení byzantologického oddělení v tehdy samostatném KŘŘL ČSAV (později ÚKS AV ČR, dnes KKS při FLÚ AV ČR) v letech 1986-1990 mělo toto samostatné oddělení 8 členů, včetně vědeckých aspirantů. To znamená, že koncem 80. let 20. století byla personální (řečené dobově kádrová) obměna nastartována a že se počítalo s postupným odchodem čtyř původních vědeckých pracovníků (někteří mezitím zemřeli) do důchodu a s jejich nahrazením mladými vědeckými silami. Není mou vinou, že po téměř dvacetileté (1992-2010) existenci byzantologie ve Slovanském ústavu AV ČR, kde měli byzantologové 3 místa (2x 100%, 1x 40%), je tento vědní obor v takovém stavu, v jakém je.

Nebyla jsem to já, kdo zrušil v roce 1994 mezinárodní a ve světě uznávanou bibliografii časopisu Byzantoslavica, ani ta, která tento mezinárodní časopis v roce 1999 za tichého souhlasu tehdejší vědecké rady SLÚ suspendovala, ani ta, která nedokončila index, kterého se někteří předplatitelé dodnes dožadují, etc. Nebyla jsem v tomto období ani ve vedení samostatného byzantologického oddělení, které na počátku 21. století fúzovalo s oddělením paleoslovenistiky, ani ve vedení Ústavu, abych mohla nějakým způsobem ovlivňovat personální a vědeckou politiku SLÚ, takže za současný stav české byzantologie a za její personální stav nenesu žádnou vinu ani odpovědnost a svou korespondencí s dr. Vavřínkem tak neodhaluji „**své** slabiny“.

Naopak se domnívám, že poté, co mi byla dána v roce 2002 možnost začít pracovat na 40% (od roku 2004 na 50%, od roku 2006 na 60%) opět na vydávání časopisu Byzantoslavica, jehož další číslo vyšlo po třech letech od jeho suspendování v roce 2003, se situace postupně zlepšovala, protože kolem časopisu se shromáždila skupinka lidí, včetně Tebe, o které se zdálo, že bude zárukou dalšího pokračování časopisu. V téže době byla také aktivována činnost ČNBK, do té doby pouze papírová, který byl personifikován dr. Vavřínkem, a na níž jsem se značnou měrou podílela.

Je jistě také zásluhou byzantologů, že Tvé oddělení paleoslovenistiky a byzantologie dosáhlo při právě proběhlých atestacích SLÚ hodnocení nejvyšší a ze všech oddělení nejlepší, a to 1. Podílel se na tom nejen mezinárodní časopis Byzantoslavica, ale též odborná práce a produkce pracovníků byzantologické části, jak se dá bezpochyby vyčíst z ASEPu, ač nepracovali v tomto oddělení na 100% úvazky. Pokud mluvíš o tom, zdá má smysl byzantologii v SLÚ podporovat a pěstovat, doufám, že si uvědomuješ, že byzantologie přešla do obnoveného SLÚ v roce 1992 proto, že v tomto Ústavu má své historické kořeny a že byla v tomto ústavu kdysi – tedy až do jeho zrušení v roce 1963 – pěstována právě v těsné součinnosti s paleoslovenistikou, která se bez ní do jisté míry neobejde a s níž společně vyrůstala a etablovala se jako vědní disciplína.

Není také dobré, když právo aplikují osoby práva neznalé. Vyhrožovat monitorováním obsahu, tedy čtením odesílaných, respektive příchozích e-mailů, je v rozporu s právními předpisy tohoto státu a je nezákonné, stejně jako prohledávání stolů a skříněk zaměstnanců. Je to arogance moci.

Přeji do budoucna všechno dobré nejen Tobě, ale též oddělení
paleoslovenistiky a byzantologie.
Lubomíra Havlíková

Český národní byzantologický komitét
(při Slovanském ústavu AV ČR, v.v.i.)
Valentinská 1
CZ-110 00 Praha 1
havlikova..slu.cas.cz
tel.: 420+224 800 265

Vedení Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i.
Valentinská 1
CZ-110 00 Praha

K rukám doc. PhDr. H. Ulbrechtové, Ph.D., ředitelky SLÚ,
a Mgr. V. Čermáka, Ph.D., předsedy Rady pracoviště a vedoucího oddělení
paleoslovenistiky a byzantologie SLÚ

Věc: Dotaz ThMgr. et PhMgr. Petra Balcárka, PhD et Ph.D., místopředsedy
ČNBK

Praha, 27. června 2012

Vážená kolegyně, vážený kolego!

Na základě **Zápisu z rozšířeného zasedání Českého národního byzantologického komitétu ze dne 3. února 2012** (bod IV/2) se na Vás obracím s žádostí o vysvětlení dotazu místopředsedy ČNBK ThMgr. et PhMgr. P. Balcárka, PhD et Ph.D., z Institutu pro byzantská a východokřesťanská studia v Olomouci, který vznesl na našem únorovém setkání, ohledně vydání indexu k šedesáti ročníkům mezinárodního časopisu Byzantoslavica, jehož podklady byly napsány a zkompletovány PhDr. L. Havlíkovou, CSc., PhDr. K. Stloukalovou-Korteovou a PhDr. J. Vildovou-Kostičovou a odevzdány dr. V. Vavřínkovi v roce 2000.

Cituji z bodu IV/2 Zápisu:

„P. Balcárek vznesl dotaz na generální rejstřík ročníků 1-60 k časopisu Byzantoslavica, který měl vyjít začátkem roku 2001 (viz ByzSlav 60, 1999, 678). Vyslovil žádost, aby byl jeho dotaz adresován vedení SLÚ.“

Těším se na Vaši brzkou odpověď nejen ThMgr. et PhMgr. P. Balcárkovi, PhD et Ph.D., ale i ČNBK a přeji Vám pěkné prázdniny.

Se srdečným pozdravem
Lubomíra Havlíková, v.r.

Český národní byzantologický komitét
(při Slovanském ústavu AV ČR, v.v.i.)
Valentinská 1
CZ-110 00 Praha 1
havlikova..slu.cas.cz
tel.: 420+224 800 265

Vážená paní
doc. PhDr. H. Ulbrechtová, Ph.D.
ředitelka
Slovanský ústav AV ČR, v.v.i.
Valentinská 1
CZ-110 00 Praha 1

Věc: stížnost

Praha, 5. července 2012

Vážená paní ředitelko!

Dne 27.06. 2012 (viz dopis z téhož dne a bod IV/2 Zápisu z rozšířeného zasedání ČNBK z 03.02. 2012) jsem se na Vás stejně jako na Mgr. V. Čermáka, Ph.D., obrátila jako předsedkyně Českého národního byzantologického komitétu, pracujícího dosud u SLÚ – na rozdíl od Českého komitétu slavistů, který SLÚ pozbyl a který sídlí nyní v Olomouci – s dotazem, který vznesl na zasedání ČNBK dne 03.02. 2012 jeho místopředseda, ThMgr. et PhMgr. P. Balcárek, PhD et Ph.D., z Institutu pro byzantská a východokřesťanská studia v Olomouci a který se týkal vydání generálního indexu k šedesáti ročníkům mezinárodního časopisu Byzantinoslavica, jehož podklady byly napsány a zkompletovány PhDr. L. Havlíkovou, CSc., PhDr. K. Stloukalovou-Korteovou a PhDr. J. Vildovou-Kostičovou a odevzdány PhDr. V. Vavřínkovi, CSc., v roce 2000.

Pokud jsem byla pověřena ČNBK vznést na vedení SLÚ dotaz, není možné, aby mne místo písemné odpovědi na můj písemný dotaz Váš podřízený Mgr. V. Čermák, Ph.D., předseda Rady pracoviště, Váš zástupce a vedoucí oddělení paleoslovenistiky a byzantologie SLÚ AV ČR, v.v.i., dne 29.06. 2012 nepustil při našem telefonickém rozhovoru, který vyvolal, ke slovu, a aby mne peskoval s tím, ať se na něho místopředseda, Mgr. P. Balcárek, obrátí telefonicky se svým dotazem sám. Jako předsedkyně ČNBK nejsem Čermákovou podřízenou (i když i jednání s podřízenými má své mantinely), a proto není ani šťastné, ani slušné, aby se mnou, zástupkyní Komitétu, jednal povýšenecko-arogantním stylem. Lidé odpovědní za nevydání indexu etc. by se měli chovat poněkud zdrženlivěji.

Chápu, že předseda Rady pracoviště SLÚ, zástupce ředitelky, vedoucí oddělení paleoslovenistiky a byzantologie, vedoucí redaktor časopisu *Slavia*, místopředseda Českého komitétu slavistů a přednášející na FF UK, Mgr. V. Čermák, má práce nad hlavu, ale jeho lampasácké a školometské chování, jak jinak ho nazvat, je ve vědecké instituci, jakou je Slovanský ústav AV ČR, v.v.i., nepatřičné. Asi jsem prošla jinou výchovou a nejsem na podobný typ jednání zvyklá. A to pomímím věkový, téměř generační rozdíl mezi námi. Nehodlám zde vzdychat s Cicerem (*O tempora, o mores*) o zkaženosti mravů mladé (či dnes již spíše střední) generace, ale já osobně bych si takové chování k o generaci starším kolegům nikdy v žádné situaci nedovolila, přestože jsem k tomu měla mnohdy opodstatnění a kdysi jako vedoucí byzantologického oddělení i právo, a nedovolím si ho ani ke kolegům mladším, s kterými jsem pracovala nebo pracuji v redakci časopisu *Byzantoslavica* a v ČNBK.

Tento způsob jednání předsedy Rady pracoviště a zástupce ředitelky SLÚ, Mgr. V. Čermáka, se kterým jsem se nesetkala poprvé, se mi zdá poněkud nešťastný a neadekvátní. Hrubě porušuje zásady konstruktivní komunikace mezi rovnocennými stranami a partnery, jakými ČNBK a jeho předsedkyně bezesporu jsou, je naprosto nevhodný, kontraproduktivní a je bezprecedentní.

Zdráhám se vyslovit domněnku, že by jeho šikanující jednání souviselo s postupnou, a jak nasvědčují okolnosti a naznačuje naše korespondence kolem ČNBK z přelomu dubna a května 2012, cílenou likvidací české byzantologie (po kolikáté již?), systematicky v SLÚ oslabované, což naznačuje např. předchozí zrušení mezinárodní anotované bibliografie časopisu *Byzantoslavica* (1994); zrušení samostatného byzantologického oddělení (2000); suspendování *Byzantoslavik* (2000-2002), v důsledku čehož vypadl z hodnocení a indexování v Thomson Reuters (WOS); nevydání generálního indexu k ročníkům 1-60 *Byzantoslavik* (2001); nevydání grantu *Dějiny české paleoslovenistiky a byzantologie* (2003); stěhování byzantologů po Valentinské (5. patro, 2. patro, přízemí, 3. patro) a jejich rozdělení po budově; mé umístění v knihovně (2000-2010: 60, 50, 40%), kde mi šéfovala maturantka, a časté atestace (2002, 2004, 2006, 2010) bez zvyšování kvalifikačních stupňů (jen povinná valorizace), kdy mi teprve od roku 2011 ubyla práce v knihovně, protože Mgr. Čermák potřeboval zaměstnat a umístit do knihovny svého přítele, jehož práce, ochoty, úslužnosti a vstřícnosti si velmi vážím; napadání předsedkyně ČNBK po jejím řádném zvolení a zablokování jejích osobních ústavních www stránek těsně před 21. mezinárodním kongresem AIEB; snížení nákladu mezinárodního časopisu *Byzantoslavica* (2011: z 500 na 423 ks), přestože je časopis zařazen a indexován ve Scopusu a hodnocen v ERIHu jako jeden z nejlepších světových byzantologických časopisů (2011: INT1 stejně jako renomované *Byzantinische Zeitschrift* a *Byzantion*) a jeho vydávání, které je po finanční stránce bezproblémové, protože jeho výrobní náklady se zaplatí jeho prodejem, by mělo být pro SLÚ prestižní záležitostí, etc.

Přeji Vám pěkné prázdniny, pohodu, klid a nabytí nových fyzických i duševních sil.

Se srdečným pozdravem

PhDr. Lubomíra Havlíková, CSc.
předsedkyně Českého národního byzantologického komitétu

P.S. Omlouvám se, že jsem se s dotazem Mgr. Balcárka nestihla na vedení SLÚ obrátit dříve. Teprve však nyní, když byl PhDr. Kříž z nakladatelství Euroslavica na dovolené, jsem získala čas na vyřízení jiných věcí, než jsou Byzantinoslavica, protože jsem od ledna 2012 připravovala nové číslo 70/2012, v němž dělám nejen vedoucí redaktorku, ale také výkonnou redaktorku, technickou redaktorku, jazykovou a technickou korektorku, expedientku, etc., a to vše od roku 2002 do konce roku 2010 vedle práce v knihovně SLÚ a vlastní vědecké práce v rámci jednoho 100% pracovního úvazku (v jiných poměrech by šlo nejméně o dva pracovní úvazky). – L.H.

Byzantinoslavica
Mgr. P. Melichar, Ph.D.
redakce
Slovanský ústav AV ČR, v.v.i.
Valentinská 1
CZ-110 00 Praha 1
melichar@slu.cas.cz
byzslav@slu.cas.cz

V Praze, 29. února 2016

Vážená paní magistro a redakce,

děkuji Vám za nová Byzantinoslavica LXXIII/1-2, 2015, která jste mi poslala a která jsem dostala začátkem února 2016. Stejně tak mne potěšilo Vaše poděkování mně jako Vaší předchůdkyni, jediné poděkování, které jsem za svou práci pro Byzantinoslavica dostala. Nicméně chtěla bych připomenout, že jsem o Byzantinoslavica pečovala nejen v letech 2003-2014, jak jste uvedla, ale rovněž jako výkonná redaktorka v letech 1992-1999, než je PhDr. V. Vavřínek, CSc., dr.h.c., stejně jako v roce 1994 mezinárodní anotovanou byzantologickou bibliografií, zastavil.

Ráda bych nicméně konstatovala některé skutečnosti a upozornila Vás i redakci časopisu na několik věcí:

1. své odvolání z redakce 8. října 2014, den po mé účasti na oslavě 100. výročí časopisu Slovanický přehled, kam jsem stejně jako můj otec doc. PhDr. Lubomír E. Havlík, DrSc., hojně přispívala a již se zúčastnila mimo jiné také ředitelka Slovanského ústavu doc. H. Ulbrechtová s PhDr. M. Černým (jeho příspěvek o bulharistických studiích, publikovaných ve Slovpř během uplynulých sta let bych zde nerada komentovala), považuji nicméně za bezdůvodné a neopodstatněné; své odvolání dávám rovněž do souvislosti se skutečností, že jsem v roce 2011 po přijímacích pohovorech Mgr. P. Melichar(ové) (stud.obor historie/angličtina) a Mgr. M. Čechové (tehdy Jirouškové, stud. obor klasická archeologie) a jednoho dalšího uchazeče na jedno, zdůrazňuji jedno místo v byzantologii

dala – před PhDr. Vavřínkem preferovanou jeho vlastní doktorandkou a protégéé Mgr. Čechovou, kterou také podpořili všichni ostatní členové výběrové komise (doc. Ulbrechtová, Mgr. Čermák, PhDr. Šlaufová), jak také jinak – přednost přijetí odborně všestrannější a zkušenější Mgr. Melichar, tedy Vám; výsledkem bylo přijetí obou dvou uchazeček na poloviční 50% úvazky s tím, že si jednu z nich vyberu do redakce; při rozhovoru s Mgr. F. Čajkou jsem mu sdělila, že pro práci v redakci preferuji Vás; Vy, Mgr. Melichar jste mezitím dostala na léta 2014-2016 postdoktorandský grant, který pokryl Váš poloviční úvazek; téměř po dva roky od přijetí jste se však ani jedna o Byzantinoslavica moc nezajímala a Mgr. Čechová si v SLÚ dodělala v klidu Ph.D.; nakonec to dopadlo tak, jak to dopadlo: zatímco vy jste byly v oddělení paleoslovenistiky a byzantologie ponechány obě dvě, já jsem byla odvolána z vedení redakce, nebyla jsem atestována jako všichni ostatní vědecktí pracovníci SLÚ (i ti bez CSc. či Ph.D.), protože mi bylo vedením SLÚ (tandem Ulbrechtová – Čermák) řečeno, že se mnou se již dále nepočítá a tudíž nedostanu další pracovní smlouvu; byla jsem nuceně „odejít“ bez ohledu na mou bezproblémovou práci a publikační činnost (viz ASEP a jiné databáze); taková je „odměna“ Slovanského ústavu, v.v.i., a Akademie věd ČR za mnohaletou dřinu, a to nejen za tu, kterou jsem odvedla při obnově časopisu Byzantinoslavica po jeho tříleté „odstavce“ a při revitalizaci činnosti Českého národního byzantologického komitétu, ale rovněž za předchozí práci v Akademii po celých 37 let, kdy jsem v ní působila;

2. avšak jiní, kteří v roce 1994 zastavili mezinárodní anotovanou bibliografii a vzápětí i vydávání (2000-2002) časopisu Byzantinoslavica samotného, čímž ho znatelně v zahraničí poškodili – nehledě na jejich další prohřešky proti české byzantologii (zrušení samostatného oddělení, nevydání indexu, grantu, špatná personální politika) – neochvějně zůstávají i po těchto průšvících v SLÚ nadále;
3. nicméně, zatímco Vy a Mgr. Čechová jste přišla, jak se říká „k hotovému“, já jsem na rozdíl od Vás – po tříleté přestávce vydávání časopisu, zaviněné Vaším pozdějším preferé dr. V. Vavřínkem, který Vás ostatně po přijímacích pohovorech nechtěl do SLÚ ani přijmout, – musela začínat vše kolem časopisu Byzantinoslavica znovu: od obnovy okruhu přispěvatelů až po mezinárodní výměnu, nehledě na stanovení nové koncepce, struktury, sazby, obálky a jiných organizačních, odborných a pomocných prací v časopise, jako byla technická redakce a příprava rukopisů, jazykové a věcné (často nekonečné) korektury, vedení korespondence, peer-review řízení, shánění nových rukopisů článků, recenzí, zpráv a recenzních výtisků, vyplňování dotazníků pro různé databáze a hodnocení, vytvoření formulářů pro peer-reviewing, etc., a rubrik „Liste des publications reçues“ a „Liste des collaborateurs“, navržení a aktualizování webových stránek časopisu Byzantinoslavica, včetně zavedení systému počítačových osobních autorských složek, který jste v podstatě „okopírovali“ a pak mi ho chtěli na schůzce pod vedením Mgr. Piláta a ředitelky SLÚ předvádět a učit mne ho; a to se zde

nezmiňuji o expedici časopisu (obálování, odvoz na poštu), o přidělování zastaralých počítačů, avizovaných jako nových, ale vždy po někom, proto poruchových a se staršími programy, o neustálých „bojích“ se stávajícím vedením SLÚ nejen ohledně časopisu Byzantinoslavica, ale i ČNBK, o dlouholetém disproporčním odměňování redakcí jednotlivých ústavních časopisů, o schválnostech, neochotě, nezájmu spolupracovat, etc.;

4. velmi mne zarazil malý stránkový rozsah (270 stran) zasláného dvoučísla Byzantinoslavik, protože vím, že jsem nejen na e-mailovou adresu časopisu (byzslav@slu.cas.cz), ale rovněž na Vaši ústavní e-mailovou adresu (melichar@slu.cas.cz) i na elektronickou adresu ředitelky SLÚ (ulbrechtova@slu.cas.cz) zaslala kolem poloviny října 2014, tedy několik dní po mém odvolání z vedení redakce, nejen několik Vámi uveřejněných příspěvků (v abecedním pořadí např. A. M. Feldman, T. Jackson – A. Podossinov, M. Kermandis, P. Marciniak, S. Pajić, M. Vukašinović), ale také mnoho dalších, které byly publikovatelné v Byzantinoslavikách a jejichž autory byli většinou již zavedení a známí vědci (jen namátkou abecedně např. L. Aviluškina, Z. Brzozowska, T. Havlík, S. Ivanov, D. Makarov, G. C. Maniatis, A. Vakaloudi, K. Twardowska, etc.); bohužel, recenze jsem pro číslo LXIII/1-2, 2015 v té době ještě neměla, ale některé byly již předjednány a přislíbeny;
5. pokud je mi známo, nachází se u dr. Kříže (nakladatelství Euroslavica) také jeden (1) článek chorvatského badatele St. Andriće, který jsem v novém čísle neviděla a který byl schválen k publikování již předchozí redakcí a měl být uveřejněn v čísle LXXII/1-2, 2014; byl již také po druhé redakční korektuře i po korektuře autorské, ale protože rozsah dvoučísel byl omezen na 400 stran, do čísla se již nevešel a dostal se do tzv. přesazby; s jeho přesunem do dalšího čísla byl autor příspěvku obeznámen a souhlasil s tím, že článek vyjde až v dalším ročníku, tedy v LXIII/1-2, 2015, vydávaným již Vámi;
6. stránkový rozsah časopisu Byzantinoslavica (dvoučísla) byl vedením SLÚ stanoven na 400 stran, pokud jste se s ním ovšem nedohodla jinak; počet stran byl takto stanoven také v rámcové dohodě s vydavatelstvím Euroslavica a myslím, že ani exkluzivní německý distributor Kubon&Sagner nebyl moc nadšen, když za stejnou cenu 102 eur dostal po dvoučíslech zhruba o 400 stranách najednou dvoučíslo o 270 stranách; a to nemluvím o dodací lhůtě časopisu distributorovi, která byla ve smlouvě s ním, pokud se nepletu, stanovena do konce kalendářního roku, kdy měl časopis vyjít; to jsem také po celou dobu své práce v redakci a spolupráci s distributorem Kubon&Sagner plnila s výjimkou posledního roku 2014, kdy mi ze strany vedení SLÚ a nakladatele se zastaralými technickými metodami práce byly dělány různé obstrukce;
7. nevím, jaká byla praxe u ostatních ústavních časopisů, ale pokud došlo u Byzantinoslavik k stránkovému přesahu oproti stanovenému rozsahu, který ostatně mívaly podle sdělení nakladatele i jiné ústavní časopisy, byla po vedoucí redaktorce Byzantinoslavik v tomto případě vyžadována

- písemná žádost ředitele o navýšení počtu stran; ale, jak jsem viděla nové číslo, to nebude asi Váš případ;
8. „Liste des publications reçues“ obsahoval publikace přijaté redakcí od uzávěrky předchozího čísla až do uzávěrky stávajícího čísla, tedy nejen za kalendářní rok, kdy číslo vyšlo, jak uvádíte v záhlaví;
 9. ohledně byzantologických časopisů, které přicházely výměnou za Byzantinoslavica dílem redakci časopisu (i osobně na mé jméno stejně jako knihy), dílem knihovně SLÚ a které jsem v tomto seznamu v letech 2003-2012 uváděla proloženým písmem, bych vám ráda sdělila, že jsem je mohla zapracovávat proto, že jsem byla v letech 2000-2010 přinucena dr. Vavřínkem, který Byzantinoslavica zastavil, dělat nejen na jeho grantu (2000-2002), který jsem iniciovala a jehož téma „Dějiny byzantologie“ jsem mu navrhla, ale také dřít v knihovně SLÚ a od roku 2003 pracovat rovněž znovu na časopise Byzantinoslavica; od roku 2013 jsem pak dávala v poznámce pod seznamem publikací odkaz na knihovnu SLÚ (zitka@slu.cas.cz), a to proto, že mi v roce 2012 Mgr. J. Zítka v součinnosti s Mgr. V. Čermákem odmítli tehdy sdělovat informace o byzantologických časopisech docházejících do knihovny SLÚ;
 10. seznam zkratk používaných v časopise Byzantinoslavica, který uvádíte, jsem také připravovala, ale bohužel po svém neopodstatněném odvolání již nerealizovala; zkratka *Bsl*, kterou uvádíte v seznamu používaných zkratk, je sice pro Byzantinoslavica někdy používána v cizině, ale je zastaralá a v časopise nebyla po léta užita; jeho redakce po mnoho let upřednostňovala zkratku *ByzSlav* (viz např. bibliografie Byzantinoslavik a staré ročníky časopisu, které máte k dispozici na regálech ve Vavřínkově a Vaší pracovně), jak to ostatně dokládá i jeho e-mailová adresa byzslav@slu.cas.cz; zkratka *Bsl* je zavádějící a může evokovat spíše odkaz na časopis Byzantinoslovaca, který vychází na Slovensku od roku 2006;
 11. nehodlám na tomto místě více komentovat vyřazení časopisu Byzantinoslavica z indexování u agentury Thomson Reuters (WOS), v níž byl v letech 1985-1999 indexován, a to v důsledku jeho zastavení v letech 2000-2002; na základě mé nekonečné korespondence a mých opakovaných několikaletých žádostí mi bylo přislíbeno obnovení indexování v roce 2016;
 12. nechci se zde rozepisovat více ani o generálním indexu k ročníkům 1-60 Byzantinoslavik, který byl mnou, PhDr. L. Havlíkovou, CSc., PhDr. K. Stloukalovou Korteovou a PhDr. J. Vildovou Kostíčovou připraven, přepsán a odevzdán PhDr. V. Vavřínkovi již v roce 2000 (!) s tím, že jeho vydání avizoval tentýž na stránkách Byzantinoslavik na začátek roku 2001 (viz *ByzSlav* 60/2, 1999, 678), a také tehdejší distributor časopisu Benjamins ho na svých webových stránkách avizoval a dokonce subskriboval;
 13. také se zde nechci šířit a podrobně zmiňovat o dalším byzantologickém pomníčku, o nevydaných *Dějínách české paleoslovenistiky a byzantologie*, grantu to PhDr. Vavřínka, na němž však vedle něho a již

zemřelé doc. Hauptové participovali největší měrou Mgr. Čermák (30 %) a PhDr. Havlíková (40 %);

14. a to nemluvím o přezíravém, ješitném a arogantním chování některých zaměstnanců SLÚ vůči mé osobě a o mé několikaleté šikaně;
15. oceňuji, že jste přešla na anglosaský systém citování, který je ve světě dnes nejběžnější a k jehož používání jsem se z piety k časopisu Byzantinoslavica a jeho citačním zvyklostem neodhodlala;
16. je také chválihodné, že jste citlivě upravila webové stránky časopisu Byzantinoslavica, které jsem založila a aktualizovala, a cením si také toho, že jste s Mgr. Čechovou uvedla v život jeho facebookové stránky, ale nicméně ráda bych připomněla, že českou byzantologii konstituovala a zachraňovala společně s časopisem zejména zahraniční a domácí vědecká produkce pracovníků jeho redakce a byzantologického oddělení, jejich knihy, studie, články, etc., a nikoliv webová stránka nebo facebook;
17. převzala jste po mně Byzantinoslavica – časopis, který byl po své „resuscitaci“ výborně hodnocen v mezinárodních databázích (ERIH INT 1, Scopus), vždy lépe než další dva ústavní časopisy, a to Slavie, podporovaná AV ČR jako pilotní časopis SLÚ, a Germanoslavica; – převzala jste po mně časopis, který šel vždy na odbyt a měl v CEEOLu několikanásobně větší sledovanost a čtenost, tedy i několikanásobně vyšší finanční ohodnocení a zisky pro SLÚ (přestože si jeho provozovatel strhával poměrně vysoké částky) než výše zmiňované dva ústavní časopisy; – převzala jste po mně časopis, který neměl horentní finanční propady jako Slavie a v závěsu za ní Germanoslavica a většinou se jeho výrobní náklady zaplatily subskribčním prodejem, výnosem z CEEOLu a dodatečným prodejem starších výtisků a ročníků, o něž byl v poslední době větší zájem, jak jsem mohla zaznamenat z požadavků zahraničních badatelů a zejména institucí, doplňujících své časopisecké fondy, a adresovaných knihovně, redakci časopisu i jeho německému distributorovi Kubon&Sagner; navíc ročník 2003, který měl vinou minulého vedení SLÚ menší náklad, byl beznadějně rozebrán a jeho dotisk, o který jsem několikrát žádala předchozí i současné vedení SLÚ, nebyl dosud realizován;
18. ráda bych také připomněla, že po celých dvanáct let, kdy jsem určovala koncepci časopisu Byzantinoslavica, jsem se snažila publikovat ve větší míře zejména tématická „byzantino-slavica“, jak je to v souladu se zaměřením a duchem časopisu;
19. závěrem mohu konstatovat, že časopis Byzantinoslavica po tříletém Vavřínkově suspendování v letech 2000-2002 znovu získal a nadále si až do roku 2014 uchoval dobrou pověst a světovou úroveň; otevřeně mohu také prohlásit, že jsem v časopise Byzantinoslavica dělala po léta většinu prací téměř sama, a proto s hrдостí a bez uzardění smím veřejně tvrdit, že jsem tento mezinárodní byzantologický časopis, vydávaný v české Praze, zachránila, ač si o to často dělají zásluhy jiní.

Přeji Vám i časopisu Byzantinoslavica dobrý rok 2016 i ty následující - *chronia polla*.

Lubomíra Havlíková
emerita Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i.
emeritní editorka časopisu Byzantinoslavica, Praha
(editor emerita of the journal Byzantinoslavica, Prague)
emeritní předsedkyně ČNBK, AV ČR, Praha

Rada pro zahraniční styky AV ČR
(zřizovatel ČNBK)
Kancelář AV ČR
Národní 3
CZ-117 20 Praha 1

Praha, 31. srpna 2015

Vážené kolegyně,
vážení kolegové,

s ohledem na dlouhotrvající bezdůvodné šikanující jednání ze strany Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i., (dále „SLÚ“), k němuž patřilo mj. také neprodloužení či neuzavření nové pracovní smlouvy vedením SLÚ, jsem zde k 31. 12. 2014 ukončila pracovní poměr. K témuž datu mi byla také zrušena elektronická adresa, přestože Český národní byzantologický komitét (dále „ČNBK“) pracoval dosud při SLÚ a mnou autorsky připravené webové stránky ČNBK byly umístěny na stránkách SLÚ. Vzhledem k těmto okolnostem i pro neuspokojivou spolupráci s Vámi (neustálé odkládání potvrzení Organizačního řádu ČNBK, schváleného Komitétem již před rokem a půl, tj. dne 17. 01. 2014, potíže se vzájemnou korespondencí mezi Vámi a dalšími zainteresovanými subjekty jako např. AIEB, které byly zapříčiněny zrušením mé úřední elektronické adresy, etc.), a rovněž s ohledem na mé současné pracovní povinnosti a vytížení, Vám sděluji, přestože moje funkční období končí až v lednu 2016, že rezignuji z výše uvedených důvodů ke dni 31. 08. 2015 na funkci předsedkyně ČNBK. Přestože jsem Slovanskému ústavu AV ČR zachránila ČNBK a časopis Byzantinoslavica, jehož vydávání jsem v roce 2003 obnovila a etablovala ho v mezinárodních hodnotících databázích SCOPu a ERIHu, a přestože jsem byla jedinou specialistkou AV ČR a jsem jedinou v České republice na středověké dějiny jihovýchodní Evropy, kam patří pochopitelně i dějiny byzantské říše, nejsem podle Vavřínkovy *Encyklopedie Byzance* (Praha 2011, 71) a jeho směšné kategorizace prý byzantoložka, ale balkanistka (srovnej s mou kompletní bibliografií na <http://www.moravia-magna-mmfh.webnode.cz>). Až do nových řádných voleb se proto se svou korespondencí obračejte na místopředsedu ČNBK Mgr. P. Balcárka (petrmanuela@hotmail.com).

Jako svého nástupce za jeho „zásluhy“ o českou byzantologii Vám navrhuji stále žijící legendu české cyrilometodievistiky a byzantologie, nepostradatelného emerita a bývalého ředitele Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i.,

PhDr. Vladimíra Vavřína, CSc., dr.h.c. (roč. 1930). Ten sice působil 19 let jako výkonný a vedoucí redaktor (1981-1999, nikoliv všude uváděných 30 let) časopisu Byzantinoslavica, ale v roce 1994 zrušil jeho jedinečnou mezinárodní anotovanou byzantologickou (respektive byzantologicko-slovanskou) bibliografii, která zde byla publikována od roku 1929, renovována po roce 1945 profesorkou Miladou Paulovou a byla ve světě velmi oceňovanou a uznávanou byzantologickou bibliografií, v letech 2000-2002 suspendoval i samotný mezinárodní časopis Byzantinoslavica, který byl v letech 1985-1999 indexován v databázi WOS, dále zrušil samostatné byzantologické oddělení, nedokončil a nevydal rozdělané byzantologické kolektivní úkoly a projekty (index 1-60 k časopisu Byzantinoslavica, *Dějiny české paleoslovenistiky a byzantologie*), a za to vše ho AV ČR v roce 2006 vyznamenala za přínos české byzantologii.

Protože ještě na podzim loňského roku 2014 z pověření vedení SLÚ zastával jako důchodce v 84 letech funkci předsedy všech tří Atestačních komisí Slovanského ústavu, a protože funkci předsedy ČNBK bez řádné volby členskou základnou vykonával nepřetržitě 20 let (1990-2010 i jako důchodce) a má s ní tedy bohaté zkušenosti, za což byl zvolen za čestného člena ČNBK, domnívám se z výše uvedených důvodů, že předsednickou funkci opět úspěšně zvládne. Někteří jeho byzantologičtí přívrženci a současné vedení SLÚ doc. H. Ulbrechtové, Mgr. V. Čermáka a Mgr. F. Čajky jistě můj návrh s radostí uvítají.

S pozdravem

PhDr. Lubomíra Havlíková, CSc., v.r.

předsedkyně ČNBK

emeritní vedoucí redaktorka časopisu Byzantinoslavica

Český národní byzantologický komitét

(dále „ČNBK“ nebo „Komitét“)

Mgr. P. Melichar, Ph.D., předsedkyně

Členové

melichar@slu.cas.cz

V Praze, 17. března 2016

Vážená paní magistro,

Vážené členky a člene ČNBK,

zdráhám se nazvat Komitét, nově zvolený na období 2016-2020, Komitétem byzantologickým. Byzantologie je totiž historická vědní disciplína (viz mé statě o české a světové byzantologii) a jako taková vždy byla v české a světové byzantologii vedena a prezentována. A stejně tak časopis Byzantinoslavica (dále „ByzSlav“) byl vždy evidován jako časopis historický (kdysi patřil ve společenských vědách pod Kolegium historie). Zařazovat ho do filologických časopisů, jak se o to pokoušela ředitelka SLÚ, je nonsens. Ale jak vyplývá se seznamu jmen, jde v novém ČNBK (a bohužel i v nové redakční radě ByzSlav) většinou o klasické filoložky či nerogrecistky (Mgr. Bočková Loudová, Mgr. Kulhánková, Mgr. Fialová, Mgr. Sarkissian, Ph.D.), o jednoho

paleoslavistu (Mgr. Š. Pilát, Ph.D.), o jednu klasickou archeoložku (Mgr. Čechová, Ph.D.) a o anglistku a jedinou historičku středověkých dějin se specializací na byzantské dějiny (Mgr. Melichar, Ph.D.).

Kladu si proto otázku, jaká je orientace a funkčnost nového ČNBK:

Mgr. et Bc. K. Bočková Loudová, Ph.D., členka minulého i stávajícího ČNBK, se v Ústavu klasických studií FF MU v Brně zabývá výukou řeckého jazyka a neogrecistikou; pro ČNBK připravila 1 přednášku, ale jinak Komitétu ani redakci Byzantoslavik (dále „ByzSlav“) z důvodů mateřské dovolené moc nepomohla a akci a schůzi se většinou neúčastnila;

Mgr. et Mgr. M. Kulhánková, Ph.D., členka minulého i stávajícího ČNBK, nyní místopředsdkyně ČNBK, se v Ústavu klasických studií FF MU v Brně zabývá výukou řecké literatury a novořečtiny a překládá mj. raně byzantské autory, což ji patrně opravňuje k tomu, aby byla členkou ČNBK, ale z důvodů mateřské dovolené se práci v ČNBK i redakci ByzSlav v uplynulém funkčním období moc nevěnovala;

Mgr. A. Sarkissian, Ph.D., členka minulého i stávajícího ČNBK, pracuje v Kabinetu klasických studií Filosofického ústavu AV ČR; pro ČNBK připravila 1 přednášku, ale jinak z důvodů mateřské dovolené Komitétu vůbec nepomohla;

Mgr. R. Fialová, nová posila ČNBK, redaktorka lidoveckého nakladatelství Vyšehrad se do něho dostala do patrně za své zásluhy na vydání páně Vavřínkovy knihy a jeho předmluv v jiných;

Mgr. Š. Pilát, Ph.D., nová posila ČNBK, pracuje v paleoslavistické sekci oddělení paleoslavistiky a byzantologie Slovanského ústavu AV ČR (dále „SLÚ“); v redakci ByzSlav má snad jeho přítomnost opodstatnění, ale jeho přínos jako nového člena ČNBK nevidím žádný;

Mgr. M. Čechová, Ph.D., nová posila ČNBK, pracuje v byzantologické sekci oddělení paleoslavistiky a byzantologie SLÚ AV ČR, kde si dodělala Ph.D., a nově od roku 2015 jako výkonná redaktorka ByzSlav; její dosazení do funkce tajemnice ČNBK stejně jako její přijetí do SLÚ se specializací klasické archeoložky (viz dopis Mgr. Melichar a RR ByzSlav ze dne 29.2. 2016) považuji za problematické;

last but not least, Mgr. P. Melichar, Ph.D., pracuje v byzantologické sekci oddělení paleoslavistiky a byzantologie SLÚ AV ČR a nově od roku 2015 jako vedoucí redaktorka ByzSlav; organizovala v SLÚ své vlastní akce bez součinnosti s Komitétem, který ignorovala; jen doufám, že nová předsdkyně ČNBK bude mít s novou tajemnicí větší štěstí, než jsem měla já. Je také jedinou historičkou v Komitétu, na rozdíl od „zlatého věku české byzantologie“, kdy v redakci ByzSlav i v Komitétu (tehdy to bylo identické) za vedení PhDr. B. Zástěrové, CSc., pracovalo i osm historiků (prof. PhDr. A. Avenarius, CSc., prof. PhDr. J. Češka, CSc., doc. PhDr. L. Havlík, DrSc., PhDr. L. Havlíková, CSc., prof. PhDr. F. Hejl, CSc., prof. PhDr. V. Hrochová, CSc., prof. PhDr. M. Kučera, CSc., PhDr. B. Zástěrová, CSc.) a pouze tři filologové (prof. PhDr. R. Dostálová, CSc., PhDr. V. Vavřínek, CSc., PhDr. M. Loos, CSc.), kteří si však vždy mysleli, že rozumí také historii jako spousta jiných filologů, jedna archeoložka (prof. PhDr. T. Štefanovičová, CSc.) a jedna turkoložka (PhDr. Z. Veselá, CSc.). A je to u historické vědní disciplíny jakou je byzantologie, pro níž

jsou filologie, dějiny umění, filozofie, teologie, archeologie, etc., jen pomocnými vědními disciplinami, tristně málo. Bylo by zapotřebí, aby v ČNBK pracovalo více historiků byzantských dějin (a mezi mladými muži, pokud vím, se jich slibně profiluje několik) než filologů a učitelů starověkých jazyků či nakladatelských redaktorů. Totéž platí i pro redakci ByzSlav, kde by mělo být rovněž více historiků; nechávat posuzovat příspěvky z oblasti byzantských dějin filoložkami, které doporučují jako peer-reviewers zase jen filoložky/gy, je absurdní. Navíc, jak jsem zaregistrovala, v SLÚ slouží byzantologové pro stávající vedení neznalé anglického jazyka jako překladatelský reservoár a servis.

Pokud se chtějí klasičtí filologové družít, tak na klasickou filologii, jak je známo, existuje jiný spolek než ČNBK, a tím je „Jednota klasických filologů“ v Praze, případně pro neogrecisty „Společnost pro raně novořecká studia“ v Brně, kterou některé z uvedených členek nového ČNBK reprezentují, a ne byzantologický Komitét. Stejně tak paleoslavistika má svůj komitét, a to Komitét slavistů se sídlem v SLÚ v Praze.

Koneckonců ani jediný váš čestný člen, „učitel“, „dohlížitel“, „kolega“, „excelentní vědec“, tvůrce českého „bestselleru“ *Cyril a Metoděj mezi Konstantinopolí a Římem* a „velmi skromný muž“ PhDr. V. Vavřínek, CSc., dr.h.c., kterému jste sice za jáсотu redakce domácí i zahraniční věnovali *Byzantoslavica* 73/1-2, 2015, do nichž jsem téměř všechny články – kromě mnoha dalších předaných redakci – obstarala sama, nebyl „čistokrevným“ byzantologem, ač byl dvacetiletým permanentním, nikým nevoleným předsedou ČNBK (1990-2010). Svou úzce specializovanou vědeckou pozornost věnoval zejména cyrilometodějské misii, o níž také většinou v rámci výuky dějin Byzance na FF MU v Brně přednášel a o níž většinou psal. Nicméně cyrilometodějská misie patřila k středověkým byzantským dějinám, byť byla jejich pouhou epizodou. Jak je všeobecně známo, byzantologie má na Moravě, v Brně tradici a byzantské dějiny zde na FF MU přednášel dlouho před Vavřínkem, jak absolventky brněnské univerzity, zastoupené hojně v redakci ByzSlav i Komitétu snad ví (či neví?), doc. PhDr. Lubomír E. Havlík, DrSc., a vyšla zde dvakrát, ve dvou vydáních jeho vysokoškolská učebnice *Přehledné dějiny Byzance* (Brno 1971, 1979²), a to dlouho před pražskými *Dějiny Byzance* (Praha 1994).

Ostatně ani já, medievalistka, která jsem byla v době předsednictví ČNBK prof. R. Dostálové její zástupkyní (1987-1991) a v téže době i vedoucí byzantologického oddělení KŘŘL ČSAV, či později za panování PhDr. Vavřína v letech 2003-2009 tajemnicí Komitétu a nakonec v letech 2011-2015 i jeho předsedkyní, já, která jsem v roce 2003 spící ČNBK revitalizovala (viz jeho webové stránky <http://www.slu.cas.cz/6-cnbnk.html>), jsem nebyla jen „čistokrevnou“ byzantoložkou, ač jsem toho o byzantologii a z byzantologie dost napsala (viz mé CV a kompletní bibliografie z let 1975-2016 na <http://moravia-magna-mmfh.webnode.cz/pet-zen-ceske-byzantologie-a-balkanistiky/> a ASEP za léta 1993-část 2014 na <http://www.lib.cas.cz/ar/bibliografie/asep/slu-s/0106420> a jiné webstránky a databáze), ale zabývala jsem se také historickou balkanistkou, oborem, který

s dějinami Byzance těsně souvisí. Podíváme-li se na to prismatickým geografickým a geopolitickým, pak byzantologie je součástí balkanistiky, jak dokazuje přítomnost byzantologických přednáškových panelů na balkanistických kongresech.

Skromnost, ač je to jedna z křesťanských ctností, se dnes moc nenosí. Já jsem na ni na rozdíl od jiných, kteří jí neoplývají ani trošku a vehementně se vždy prosazovali a prosazují, doplatila. A také jsem byla k některým lidem i hulvátům moc hodná a slušná. Holt měla jsem jinou výchovu než dravá generace nová, mládež Husáková. Nicméně proto bych to ráda napravila a připomněla vám všem, že jen díky mně dnes můžete pracovat v redakci ByzSlav a v ČNBK. Díky mně byla zachráněna Byzantoslavica, o které jsem pečovala jako jejich výkonná redaktorka v letech 1992-1999, a posléze je zachraňovala a znovu etablovala na mezinárodním vědeckém byzantologickém poli i jako jejich výkonná a vedoucí redaktorka v letech 2003-2014 po jejich suspendování ředitelem SLÚ Vavřínkem. Stejně tak jsem, troufám si říci, zachránila ČNBK před jeho zrušením, o kterém PhDr. Vavřínek patrně uvažoval, protože se již nezúčastnil zasedání AIEB a zejména nezaplatil členský příspěvek za český Komitét AIEB na rok 2010, takže jsem pak prostřednictvím RZS AV ČR platila dva příspěvky, jeden za rok 2010, který byl několikrát v tom roce i v roce následujícím upomínán, jak jsem se z četných upomínek dověděla, a na rok 2011, kdy jsem už ČNBK vedla já. V KAVu z toho moc velkou radost neměli, když museli naráz zaplatit za ČNBK 2x200 eur AIEB! A také bych ráda konstatovala, že jsem v roce 1992 neodešla učit do Brna, jak mi bylo ze dvou vysokoškolských pracovišť nabízeno, ale vytrvala jsem i v době porevoluční „sametové“ Vavřínkově decimaci osmičlenného byzantologického oddělení, které jsem v letech 1987-1990 vedla, a vydržela nejedno šikanování, degradování, sprosté denunce, přezíravé a arogantní jednání z jeho strany i ze strany jiných osob z vedení KŘŘL/ÚKS a Slovanského ústavu AV ČR.

Nicméně člověk, který v roce 1994 zastavil mezinárodní anotovanou byzantologickou bibliografii a vzápětí i vydávání (2000-2002) časopisu Byzantoslavica samotného, čímž notně poškodil jeho pověst v zahraničí, zrušil samostatné byzantologické oddělení, nevydal generální index k ročníkům 1-60 Byzantoslavik, který připravily jiné, nevydal grant *Dějiny české paleoslovenistiky a byzantologie*, který sice prezentoval jako svůj, ale jehož největší část opět připravili jiní, etc. zůstává i nadále v SLÚ a mluví do všeho, včetně „byzantologického“ dění v ČR, jak je patrné ze jmen nově zvolených do ČNBK. Okruh zvolených osob a jmen navíc evokuje myšlenku, zda vůbec došlo k řádným volbám, kterých by se zúčastnila široká byzantologická obec, a zda Komitét nevznikl *ad hoc*, z Vavřínkových nejvěrnějších. Ani bych se moc nedivila, kdyby někteří byzantologové po zkušenostech s touto osobou, které odepřeli dělat fámuly, i po zkušenostech se stávajícím vedením SLÚ, odešli jak z této instituce, tak z Komitétu nebo do něho odmítli či již vůbec nechtěli kandidovat. Kdyby bylo na mně, nikdy bych za jeho antibyzantologické průšvihy ani nenavrhla, natož za „čestného“ člena ČNBK zvolila PhDr. Vavřínka, navrženého na čestné členství nebyzantologem Mgr. F. Čajkou a schváleného plénem. Ale rozhodnutí různorodého pléna, které si dotyčný sezval,

jsem po celou dobu svého předsednictví ČNBK, ač mne PhDr. Vavřínek jako řádně zvolenou (na rozdíl od něho) předsedkyni ČNBK nerespektoval, ignoroval a rozeštvával lidi, respektovala.

Závěrem bych vám ráda sdělila, že by bylo bývalo slušné a zdvořilé oznámit autorce obsahu webových stránek Komitétu (<http://www.slu.cas.cz/6-cnbk.html>), který – pro věci neznalé osoby – není totiž součástí Slovanského ústavu (podléhá přímo RZS AV ČR), i když má na jeho serveru a webových stránkách umístěny své „komitétní“ stránky, že je budete používat a dále aktualizovat. V příloze vám také posílám některé dokumenty, které osvětlují okolnosti, jež mne vedly nejen k rezignaci na funkci předsedkyně ČNBK, ale také – společně se situací kolem Byzantinoslavik (viz dopis Mgr. Melichar a redakční radě ByzSlav ze dne 29. 02. 2016) – k odchodu ze Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i.

Přeji Vám i ČNBK úspěšnou činnost v letech 2016-2020.

Lubomíra Havlíková, m.p.
emerita Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i.
emeritní editorka časopisu Byzantinoslavica, Praha
(editor emerita of the journal Byzantinoslavica, Prague)
emeritní předsedkyně ČNBK, AV ČR, Praha
(president emerita of the CNCBS, AS CR, Prague)

POST SCRIPTUM

Zatímco PhDr. L. Havlíková, CSc., se mohla v Byzantinoslavikách a v ČNBK udržet, pracovnice přijaté do byzantologické sekce oddělení paleoslovenistiky a byzantologie Slovanského ústavu AV ČR, v.v.i., koncem roku 2011 na poloviční úvazky pro práci v redakci Byzantinoslavik dělaly za ústavní peníze vše jiné, jen ne práci pro Byzantinoslavica (pracovali např. na neústavní, soukromé publikaci emerita PhDr. V. Vavřínkova, CSc., *Cyril a Metoděj mezi Římem a Konstantinopolí* pro pražské nakladatelství Vyšehrad, jak to dokládá jeho poděkování v knize).

Dr. Havlíková neměla zapotřebí, aby její (vědecký) život „řídily“ osoby, které ji urážely či osoby, které sebraly z jednoho odborného českého časopisu korektury recenzí, – protože jak jinak by se k nim dostaly, když jim je nikdo z redakce časopisu nedal – a poté chtěly dotyčný časopis žalovat. Na odcizeném textu postavily svou kampaň proti němu a autorce recenze, kterou v širších odborných kruzích denunciovaly svými dopisy, aniž o tom zpočátku věděla. Neměla také zájem se nadále stýkat s lidmi, kteří urážejí jiné, aniž se omluví a po druhých chtějí, aby se omlouvali, s lidmi, kteří už jednou nechali a kteří chtěli znovu nechat padnout uznávaný mezinárodní vědecký časopis pro byzantsko-slovanské vztahy – Byzantinoslavica.

PhDr. L. Havlíková, CSc., nikdy nikomu neublížila, spíše pomohla, zato několik akademických darebáků (mužského i ženského rodu), kterým nikdo nezkřivil ani vlas, pracovali a za každého režimu jezdili do ciziny, zatímco jiní nemohli, jí zničilo (vědecký) život. Někteří pracovníci a pracovnice KŘŘL/ÚKS ČSAV a

SLÚ AV ČR pošpinili degradováním a šikanováním její dobrou vědeckou a osobní pověst v očích domácí a zahraniční odborné veřejnosti i osobních přátel, a obrali ji o spoustu let vědeckého života, kdy se naplno nemohla věnovat své vědecké práci.

Akademie věd je hodně zvláštní instituce a panují zde zvláštní poměry: vynáší a vyznamená ty, kteří zničili, co mohli; slušné a pracovité odborníky ponižuje a vyhazuje; při hodnocení a oceňování zde často nerozhodují výsledky práce, ale osobní sympatie a antipatie, politické přesvědčení či náboženské cítění, příslušnost či nepříslušnost k zájmovým skupinám či vědeckým mafiím.